

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U001103

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 02-04-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Зюзь Наталія Юріївна

2. Nataliia Y. Ziuz

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0009-5689-0886

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 222

Назва наукової спеціальності: Медицина

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Медицина

Дата захисту: 19-05-2025

Спеціальність за освітою: Лікувальна справа

Місце роботи здобувача: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, буд. 13, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 8276

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, буд. 13, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, буд. 13, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.29.11.07, 76.29.34

Тема дисертації:

1. Удосконалення алгоритмів комплексної радіологічної діагностики гепатобіліарних захворювань
2. Improvement of algorithms for complex radiological diagnosis of hepatobiliary diseases

Реферат:

1. Дисертація присвячена вирішенню актуального наукового-практичного завдання внутрішньої медицини, гастроентерології, радіології, щодо оптимізації ранньої діагностики та прогнозування перебігу метаболічноасоційованої стеатотичної хвороби печінки (МАСХП) на підставі оцінки показників ультразвукової діагностики (УЗД) органів черевної порожнини в режимі сірої шкали, стеатометрії та зсувнохвильової еластографії, комп'ютерної томографії (КТ) та магнітно-резонансної томографії (МРТ) печінки з визначенням кореляційних зв'язків акустичних характеристик з біохімічними печінковими і метаболічними маркерами та впровадженням в практику оновленого алгоритму використання неінвазивних методик оцінки стану паренхіми печінки. Поширеність захворювань гепатобіліарної системи (ГБС) та їх соціально-економічні наслідки щороку зростають у всьому світі. Виникнення патології ГБС пов'язане із порушенням ліпідного і вуглеводного обміну внаслідок запального процесу різної етіології [18,40,61].

Стеатотична хвороба печінки (СХП) по поширенню входить в п'ятірку «лідерів» хвороб у світі, яка вражає 17-46% дорослого населення і визначає високий ризик смертності. Поняття СХП включає різні ланки ушкодження печінки, тому традиційно використовувалося як визначення «неалкогольної хвороби печінки» та /або «жирового переродження печінки». Наше дослідження спрямовано переважно на діагностику дисфункції печінки, яка виникає на тлі супутніх метаболічних захворювань, і це змушує наш науковий пошук до діагностичних підходів метаболічно-асоційованої стеатотичної хвороби печінки – МАСХП. Проте, сьогодні дуже важко відокремити лише МАСХП серед кола гепатобіліарних захворювань, оскільки гістологічно спектр змін при СХП має стадійність та постійно прогресує: неускладнене жирове ураження печінки більше ніж у 30% випадків ускладнюються в стеатогепатит (метаболічно асоційований стеатогепатит – МАСГ), який потім переходить в різні стадії фіброзу, погіршує якість життя пацієнта та суттєво підвищує ризик смертності. У діагностиці СХП, асоційованої з метаболічною дисфункцією, «золотим стандартом» визнана біопсія печінки. Але це інвазивна процедура, проведення якої суттєво підвищує ризики пошкодження тканин печінки. І головне, обмеження за кількістю ділянок, які підлягають біопсії, демонструє хибнонегативний результат у 25-30% випадків[68,81]. Отже, останнім часом при діагностиці СХП для визначення наявності та рівня фіброзу активно використовують дослідження ультразвукової стеатометрії та ультразвукової зсувнохвильової еластометрії. Також для неінвазивної оцінки фіброза печінки і визначення активності процесу використовують біохімічні маркери. Пошук комплексного підходу для визначення стану паренхіми печінки із пріоритетом неінвазивних методик є актуальним для диференційної діагностики захворювань ГБС. Умови медичної практики в Україні істотно змінились впродовж останніх років. Тривалий час пацієнтів і медичну спільноту переважно турбувало питання доступності УЗД, особливо високоспеціалізованих. Наразі першочерговими стають питання надійності лікарських висновків і ефективності використання технологій на маршруті пацієнта. Міжнародно визнаними характеристиками якісної медичної допомоги на початку третього тисячоліття є безпека для пацієнта, своєчасність, результативність, економічна ефективність, справедливість, орієнтація на потреби пацієнта. Якість у радіології визначають як ступінь, до якої адекватне дослідження виконується в правильний спосіб і в потрібний час, а вірна інтерпретація об'єктивних даних точно і швидко доводиться лікарю, який скеровував на дослідження [2,19]. Інтегральним показником виконання дослідження лікарем УЗД є якісний і точний результат дослідження. Професійну успішність медичної практики відображає спектр чинників, які включають досвід оператора (людський фактор), організацію дослідження, технічні виробничі аспекти та спрямованість на швидкий кінцевий результат. У роботі відділень радіології для досягнення якісних медичних результатів має значення не лише людський фактор, а й різні аспекти забезпечення технологій та якості ресурсів. Науковий аналіз лікарських оцінок чинників забезпечення якості роботи лікарів УЗД були вперше виконані і опубліковані нами понад 15 років тому[3,14]. За цей час істотно реформувалась система надання медичної допомоги, правила фінансування в галузі охорони здоров'я, широко впроваджена система електронного здоров'я, змінились інструменти і вимоги до безперервного професійного розвитку лікарів. Окрім того, останніми роками нас спіткали критично великі соціально-економічні випробування, як під час пандемії COVID-19, так і впродовж триваючого спротиву зовнішній військовій агресії.

2. The dissertation is dedicated to solving an urgent scientific and practical task in internal medicine, gastroenterology, radiology regarding the optimization of early diagnosis and prognosis of the course of metabolically associated steatotic liver disease (MASHD) based on the assessment of ultrasound diagnostics (US) indicators of abdominal organs in grayscale mode, steatometry and shear wave elastography, computed tomography (CT), and magnetic resonance imaging (MRI) of the liver with determining the correlation links of acoustic characteristics with biochemical liver and metabolic markers and the introduction of an updated algorithm for using non-invasive methods of assessing the condition of the liver parenchyma. The prevalence of hepatobiliary system (HBS) diseases and their socioeconomic consequences are increasing annually worldwide. The occurrence of HBS pathology is associated with disturbances in lipid and carbohydrate metabolism due to an inflammatory process of various etiologies [18,40,61]. Steatotic liver disease (SLD) is among the top five diseases globally, affecting 17-46% of the adult population and determining a high risk of mortality. The concept of SLD

traditionally used as a definition of "non-alcoholic liver disease" and/or "fatty degeneration of the liver." Our research is primarily aimed at diagnosing liver dysfunction that occurs against the background of concomitant metabolic diseases, narrowing our scientific search to diagnostic approaches of metabolically associated steatotic liver disease - MASHD. However, today it is very difficult to separate only MASHD among the range of hepatobiliary diseases, as histologically the spectrum of changes in SLD has stages and constantly progresses: uncomplicated fatty liver damage in more than 30% of cases is complicated by steatohepatitis (metabolically associated steatohepatitis - MASH), which then progresses into various stages of fibrosis, deteriorates the patient's quality of life and significantly increases the risk of mortality. In the diagnosis of SLD, associated with metabolic dysfunction, liver biopsy is recognized as the "gold standard." However, this invasive procedure significantly increases the risks of liver tissue damage. And importantly, the limitation in the number of areas subject to biopsy demonstrates a false-negative result in 25-30% of cases [68,81]. Therefore, recently in the diagnosis of SLD, the use of ultrasound steatometry and ultrasound shear wave elastography has been actively used to determine the presence and level of fibrosis. Non-invasive assessment of liver fibrosis and the activity of the process also use biochemical markers. The search for a comprehensive approach to determining the state of liver parenchyma with a priority for noninvasive techniques is relevant for the differential diagnosis of HBS diseases. Medical practice conditions in Ukraine have significantly changed over the past years. For a long time, patients and the medical community were primarily concerned about the availability of US, especially specialized ones. Currently, the primary concerns are the reliability of medical conclusions and the effectiveness of technology use in the patient's route. Internationally recognized characteristics of quality medical care at the beginning of the third millennium are safety for the patient, timeliness, effectiveness, cost-effectiveness, equity, and orientation to the patient's needs. Quality in radiology is defined as the degree to which an adequate study is performed correctly and at the right time, and an accurate interpretation of objective data is promptly communicated to the referring physician [2,19]. The integral indicator of the performance of the study by the US doctor is the quality and accuracy of the research result. The professional success of medical practice reflects a range of factors that include the operator's experience (human factor), organization of the study, technical production aspects, and focus on a quick final result. In the work of radiology departments to achieve quality medical results, not only the human factor matters but also various aspects of technology and resource quality provision. The scientific analysis of medical assessments of quality assurance factors of US doctors' work was first conducted and published by us more than 15 years ago [3,14]. Since then, the system of providing medical care, the rules of healthcare funding have been significantly reformed, a system of electronic health has been widely introduced, tools, and requirements for continuous professional development of doctors have changed. In addition, in recent years we have faced critically large socio-economic challenges, both during the COVID-19 pandemic and during the ongoing resistance to external military aggression.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Науки про життя, нові технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Bogomaz V., Natrus, L., Ziuz, N., Starodub, T. "Management of gallstone disease and chronic liver diseases during the COVID-19 outbreak in Ukraine: an ecological study" / V. Bogomaz, L.Natrus, N. Ziuz, T. Starodub // International Journal of Health Governance, - 2024. - Vol. 29., No. 1. - P. 45-53.
<https://doi.org/10.1108/IJHG-09-2023-0087>

- Зюзь Н.Ю., Богомаз В.М. Ультразвукові технології в алгоритмах менеджменту хронічних захворювань печінки / Н.Ю. Зюзь, В.М. Богомаз // Клінічна та профілактична медицина. - 2024. - № 4. - С. 94-102. <https://doi.org/10.31612/2616-4868.4.2024.13>
- Зюзь Н.Ю. , Богомаз В.М. Ретроспективне дослідження частоти діагностування дифузних змін паренхіми печінки за результатами радіологічних досліджень. Gastroenterologia. 2024;58(4):264-269. <https://doi:10.22141/2308-2097.58.4.2024.638>
- Богомаз В.М., Динник О.Б., Зюзь Н.Ю. Чинники забезпечення якості ультразвукової діагностики / В.М. Богомаз, О.Б. Динник, Н.Ю. Зюзь // Україна. Здоров'я нації. Том 1 № 4 (2022): стор.100-106 <https://doi.org/10.24144/2077-6594.4.1.2022.277079>

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення якості життя та здоров'я населення, ефективності діагностики та лікування хворих

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0123U100952

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Натрус Лариса Валентинівна
2. Larusa V. Natrus

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.03.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, буд. 13, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Богомаз Володимир Михайлович
2. Volodymyr M. Bogomaz

Кваліфікація: к.мед.н., доц., 14.01.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1493-6558

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, буд. 13, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пушкаренко Ольга Анатоліївна

2. Olga A. Pushkarenko

Кваліфікація: к. мед. н., доцент, 14.01.10

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, буд. 46, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Зак Максим Юрійович

2. Maxim J. Zak

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9931-4290

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Чорноморський національний університет імені Петра Могили

Код за ЄДРПОУ: 23623471

Місцезнаходження: вул. 68 Десантників, буд. 10, Миколаїв, Миколаївський р-н., 54003, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кобиляк Назарій Миколайович
2. Nazarii M. Kobylak

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.14

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9814-689X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, буд. 13, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Комісаренко Юлія Ігорівна
2. Yuliia I. Komisarenko

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.01.14

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9912-4879

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Код за ЄДРПОУ: 02010787

Місцезнаходження: бульвар Тараса Шевченка, буд. 13, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Соловійова Галина Анатоліївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Соловйова Галина Анатоліївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Паливода Роман

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна